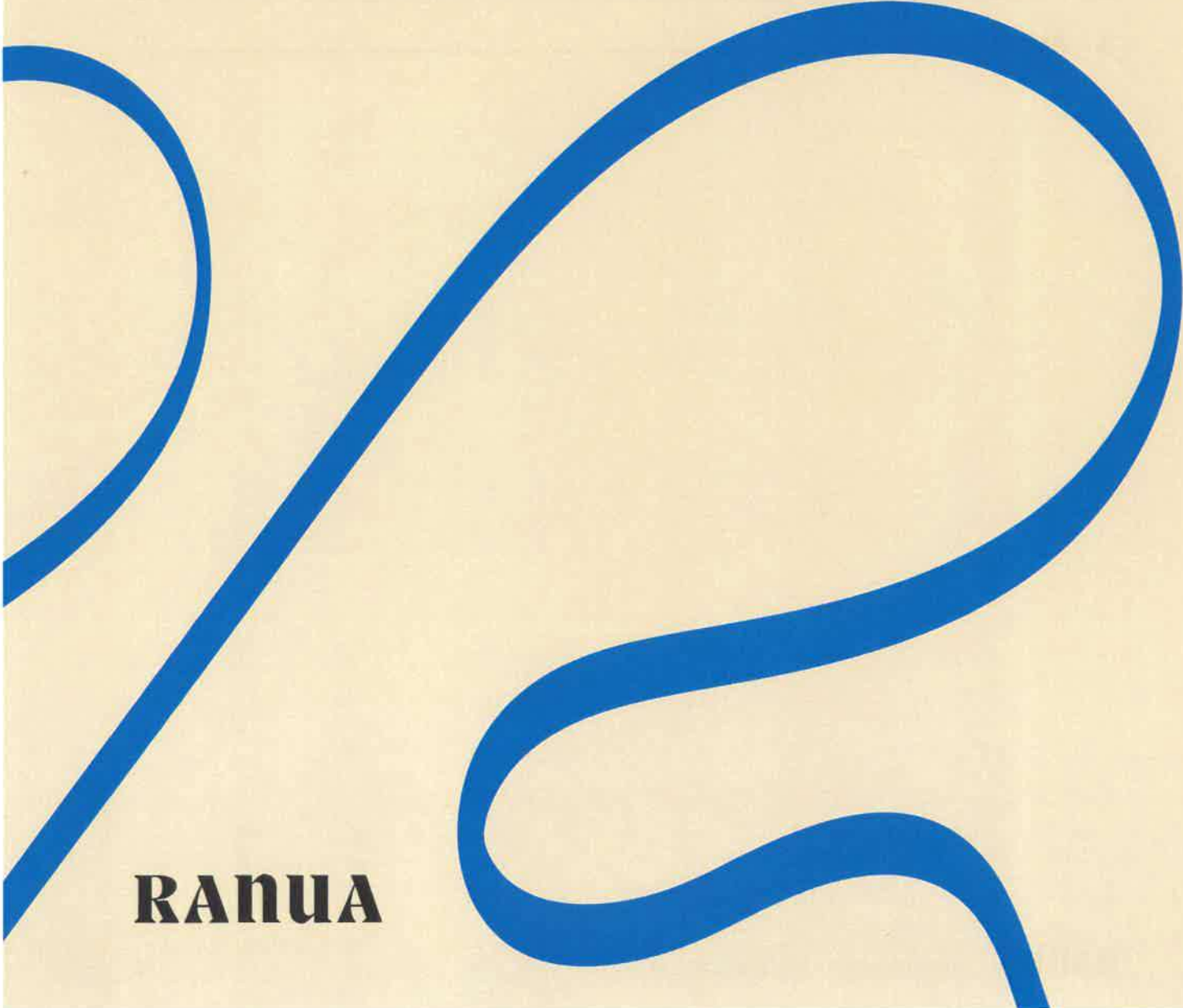

Vastaus Honkivaaran reittiä
koskevaan selvityspyyntöön ja
vaatimukseen

RANUA

SISÄLLYSLUETTELO

1. Vastauksen keskeinen sisältö.....	3
2. Reittihankkeen nykytila	3
3. Vastaukset 21.9.2026 esitettyihin kysymyksiin	4
3.1. Reitin rakentaminen ennen reittitoimitusta	4
3.2. Kunnan reagointi yhteydenottoihin 19.3.2024 ja 20.1.2026.....	4
3.3. Seurakunnan kanssa tehdyn sopimuksen merkitys.....	4
3.4. Teknisen johtajan 23.4.2024 antama vastaus	5
3.5. Teknisen johtajan tehtävä ja seurakunnan alueelle toteutetut rakennelmat.....	5
3.6. Rakennelmien valmius 19.1.2026.....	6
3.7. Väitetty moottorikelkkailun salliminen talvella 2025–2026	6
3.8. Tieoikeuden ja moottorikelkkailureitin yhteensovittaminen.....	7
3.9. Väitetty hallinnan loukkaus	7
3.10. Hankkeen rahoituskelpoisuus	7
3.11. Kunnan sisäinen valvonta	8
4. Vastaus esitettyihin vaatimuksiin	8
4.1. Reitin ylläpidon ja tiealueen käytön keskeyttäminen sekä rakenteiden poistaminen	8
4.2. Uusien reittihankkeiden jäädyttäminen.....	8
5. Asian jatkokäsittely	9

1. Vastauksen keskeinen sisältö

Ranuan kunta kiistää väitteet Pikku Näätäpalon metsätien oikeudettomasta hallintaan ottamisesta, tien käytön estämisestä ja hallinnan loukkauksesta. Selvityspyynnön kohteena olevaa reitin osuutta ei ole rakennettu, avattu eikä ylläpidetty virallisena monitoimi- tai moottorikelkkailureittinä. Osuudelle virheellisesti pystytetyt neljä opasviittaa on poistettu.

Moottorikelkkailureitin reittisuunnitelman hyväksyminen on vireillä Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnassa, joka toimii Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Reittitoimitus ei ole vielä vireillä. Kyseisen osuuden tarkka sijainti ratkaistaan hyväksytyn reittisuunnitelman perusteella reittitoimituksessa. Jos reittiä ei voida sijoittaa tiealueelle tieoikeuden käyttöä estämättä tai olennaisesti vaikeuttamatta, reitti rakennetaan tien viereen toimituksessa osoitettavaan paikkaan.

Kunta ei rakenna eikä avaa kyseistä osuutta reittinä ennen reittitoimitusta. ■■■■■ ja ■■■■■ tieoikeuden mukainen kulku Näätäoja-kiinteistölle turvataan reitin sijoitusratkaisusta riippumatta.

2. Reittihankkeen nykytila

Honkivaaran monitoimireitti on suurimmaksi osaksi suunniteltu viralliseksi moottorikelkkailureitiksi. Oravin ulkoilumaastosta alkava vanha latupohja muodostaa tästä erillisen ulkoilulain mukaisen reittiosuuden. Selvityspyynnö koskee noin 800 metrin osuutta, joka on suunniteltu Ranuan seurakunnan Pappila-kiinteistöllä 683-402-2-520 sijaitsevan Pikku Näätäpalon metsätien yhteyteen. Tämä vastaus koskee kyseistä osuutta.

Muulla reitin pohjia on rakennettu maanomistajien kanssa tehtyjen sopimusten perusteella. Sopimuksilla on voitu sopia maanomistajien alueilla tehtävistä valmistelu- ja rakentamistoimista, mutta niillä ei ole perustettu virallista moottorikelkkailureittiä eikä pysyvää reittirasitetta. Virallinen reitti ja pysyvä käyttöoikeus perustetaan vasta laissa säädettyssä menettelyssä.

Pikku Näätäpalon metsätien kohdalla ei ole tehty reittiin liittyviä maanrakennustöitä eikä rakennettu rakenteita. Tietä on käytetty tilapäisesti seurakunnan alueella tehtyihin rakennustöihin liittyvään työmaaliikenteeseen. Tietä ei ole suljettu eikä ■■■■■ ja ■■■■■ kulkua kiinteistölleen ole estetty tai rajoitettu.

3. Vastaukset 21.9.2026 esitettyihin kysymyksiin

3.1. Reitin rakentaminen ennen reittitoimitusta

Kunta ei ole ohittanut kuulemis- ja muistutusmenettelyä. Reitin pohjia on rakennettu maanomistajien suostumuksella niillä alueilla, joilla sopimukset ovat mahdollistaneet rakentamisen. Tällainen rakentaminen ei itsessään perusta virallista reittiä eikä pysyvää rasiitetta.

Selvityspyynnön kohteena olevaa noin 800 metrin osuutta ei ole rakennettu. Reitin sijainti kyseisellä osuudella ratkaistaan ennen rakentamista reittisuunnitelmaa koskevassa menettelyssä ja sitä seuraavassa reittitoimituksessa. [REDACTED] ja [REDACTED] on oikeus tulla näissä menettelyissä kuulluiksi.

3.2. Kunnan reagointi yhteydenottoihin 19.3.2024 ja 20.1.2026

[REDACTED] ja [REDACTED] 19.3.2024 lähettämä sähköpostiviesti "Honkivaaran monitoimireitistä" ei jäänyt kunnassa käsittelemättä. Kunnanjohtaja Tuomas Aikkila keskusteli viestin sisällöstä rakennustarkastaja Monica Koukkulan kanssa 20.3.2024. Viestissä mainittu tieoikeus oli teknisen toimen tiedossa.

Tekninen johtaja Risto Niemelä vastasi [REDACTED] ja [REDACTED] sähköpostitse 23.4.2024. Vastauksessa ilmoitettiin, että tieoikeus otetaan huomioon suunnittelussa ja että reitin sijainti sekä oikeuksien mahdollinen päällekkäisyys ratkaistaan reittitoimituksessa. Kunnanjohtaja ei vastannut viestiin henkilökohtaisesti, mutta asia otettiin kunnassa käsiteltäväksi ja siihen annettiin teknisen johtajan kirjallinen vastaus.

[REDACTED] ja [REDACTED] ilmoittivat kunnanjohtajalle 20.1.2026 suullisesti muuta asiaa koskevassa, ilta-aikaan pidetyssä kokouksessa, johon kunnanjohtaja osallistui yksityishenkilönä, että heidän mielestään reittihankkeessa ei ole menetelty asianmukaisesti. Kunnanjohtaja oli tuolloin todennut käsityksensä olevan, että reittihanke on toteutettu säännösten mukaisesti.

3.3. Seurakunnan kanssa tehdyn sopimuksen merkitys

Ranuan seurakunnan kanssa tehty maankäyttösopimus ei syrjäytä tai rajoita [REDACTED] ja [REDACTED] tieoikeutta. Sopimuksella on sovittu alueen käytöstä kunnan ja maanomistajan välillä siltä osin kuin seurakunta on voinut siitä määrätä.

Sopimuksessa on nimenomaisesti huomioitu [REDACTED] ja [REDACTED] tieoikeus ja sen merkitys sopimalla, että jos reittiä ei voida sijoittaa olemassa olevan tien kohdalle, se rakennetaan tien viereen toimitusinsinöörin ratkaisun mukaisesti. Sopimus ei siten ratkaise reitin lopullista sijaintia eikä ohita tieoikeuden haltijoiden oikeuksia.

3.4. Teknisen johtajan 23.4.2024 antama vastaus

Teknisen johtajan [REDACTED] ja [REDACTED] 23.4.2024 antamassa vastauksessa ei luvattu, ettei reittiä missään tilanteessa voitaisi sijoittaa tiealueelle. Vastauksessa ilmoitettiin, että tieoikeus otetaan huomioon, reitin sijainnista keskustellaan ja toimitusinsinööri ratkaisee reittitoimituksessa reitin paikan sekä oikeuksien yhteensovittamisen.

[REDACTED] ja [REDACTED] kanssa ei käyty ennen reittisuunnitelman nähtäville asettamista erillistä sopimusneuvottelua reitin sijainnista. Tämä ei kuitenkaan ole johtanut tieoikeuden sivuuttamiseen: kyseistä osuutta ei ole rakennettu, [REDACTED] ja [REDACTED] kanta on tullut viranomaisen tietoon ja sijainti ratkaistaan menettelyssä, jossa heitä kuullaan. Teknisen johtajan vastauksen keskeistä sisältöä ei siten ole sivuutettu.

3.5. Teknisen johtajan tehtävä ja seurakunnan alueelle toteutetut rakennelmat

Tekninen johtaja osallistui seurakunnan kanssa 17.10.2024 käytyihin neuvotteluihin hankkeen toteutuksesta vastanneen teknisen osaston johtavana viranhaltijana. Neuvottelussa kunta ja seurakunta ovat sopineet, että kunta rakentaa seurakunnan maalle laavun ja muita rakennelmia.

Ulkoilureittisuunnitelmassa Pappila-kiinteistölle 683-402-2-520 on osoitettu noin 1 000 neliömetrin liitännäisalue, jolle on suunniteltu esteetön laavu, tulipaikka, puuvarasto ja käymälä. Rakennelmat ovat kunnan omaisuutta, kunnan huollossa ja kaikkien reitin käyttäjien käytettävissä. Ne eivät ole seurakunnan yksityiseen käyttöön luovutettua omaisuutta tai sille annettu erityinen etuus.

Vastaavia liitännäisalueita ja taukorakenteita on toteutettu muidenkin kunnan ulkoilu- ja moottorikelkkailureittien yhteyteen. Niiden sijoittaminen perustuu reitin käyttäjien tarpeisiin ja tarkoituksenmukaiseen sijaintiin. Tämän vuoksi samanlaisia rakennelmia ei ole ollut tarpeen tarjota jokaiselle maanomistajalle.

Tekninen johtaja on toiminut tehtävässään valtuuston hyväksymän kuntastrategian, talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja määrärahojen sekä kunnan hankintaohjeen mukaisesti.

Vuonna 2025 kunnan toimintaa ohjasi valtuuston 13.6.2022 § 37 hyväksymä kuntastrategia 2022–2030, jonka tavoitteita on konkretisoitu vuosittain valtuuston hyväksymissä talousarvioissa. Valtuuston 16.12.2024 § 69 hyväksymässä vuoden 2025 talousarviossa on teknisen toimen Puistot ja muut yleiset alueet -tulosalueelle asetettu toiminnalliset tavoitteet ja osoitettu määrärahat. Tavoitteisiin sisältyy muun muassa ulkoilualueiden ja reitistöjen ylläpitäminen ja kehittäminen.

Teknisen johtajan hankintatoimivalta perustuu kunnan hankintaohjeeseen. Kunnanhallituksen 19.6.2023 § 138 hyväksymän hankintaohjeen mukaan

teknisen osaston osastopäälliköllä on oikeus päättää alle 60 000 euron tavara- ja palveluhankinnoista sekä alle 150 000 euron rakennusurakoista talousarvion määrärahojen puitteissa.

Kyseessä oleva laavu ja muut rakennelmat on toteutettu kunnan omana työnä ja materiaalin hankinta-arvo on ollut noin 5 000 euroa. Hankinta on näin ollen alittanut hankintaohjeessa määritellyn teknisen johtajan hankintavaltuuden enimmäisrajan.

3.6. Rakennelmien valmius 19.1.2026

Se, että 13.1.2026 päivätyssä reittisuunnitelmassa rakennelmat on kuvattu alueelle suunnitelluiksi, ei ole ristiriidassa sen kanssa, että niiden on 19.1.2026 havaittu olleen valmiina tai pitkälle rakennettuina. Reittisuunnitelman ilmaisu kuvaa alueelle sijoitettavia rakennelmia eikä niiden päiväkohtaista rakennusvaihetta.

Rakennelmat sijaitsevat ulkoilureittisuunnitelmassa osoitetulla liitännäisalueella eivätkä selvityspyynnön kohteena olevalla tieosuudella. Niiden toteuttaminen ei osoita, että tieosuus olisi rakennettu tai avattu reitiksi.

3.7. Väitetty moottorikelkkailun salliminen talvella 2025–2026

Kunta ei avannut Pikku Näätäpalon metsätien osuutta moottorikelkkailureittinä eikä ylläpitänyt sitä virallisena reittinä talvella 2025–2026. Reittiä ei ole muutoinkaan vielä virallisesti avattu.

Kevättalvella 2026 kunnan sosiaalisen median kanavassa julkaistiin virheellisesti tieto reitin valmistumisesta. Julkaisu poistettiin virheen havaitsemisen jälkeen. Julkaisu on voinut antaa virheellisen käsityksen reitin avaamisesta, mutta se ei vastannut reitin tosiasiallista tilaa eikä ollut reitin käyttöönottopäätös. Kunta ilmoitti 4.5.2026 julkaistussa tiedotteessaan reitin olevan edelleen työmaa- aluetta ja tiedottavansa avaamisesta erikseen.

Kunnan työntekijät ovat käyttäneet Pikku Näätäpalon metsätietä alkuvuodesta 2026 yksittäisiä kertoja kulkiessaan huoltamaan Honkivaaran mäkeä tampparilla. Tieuralle on samalla ainakin jollakin kulkukerralla vedetty tampparilla latua. Tämä menettely ei ole perustunut kunnan viralliseen päätökseen eikä ole ollut niiden viranhaltijoiden tiedossa, joiden tehtäviin kuuluu reitin avaamisesta tai kunnossa pidosta päättäminen.

Lisäksi on syytä todeta, että kyseessä oleva tie on Ranuan seurakunnan omistama. Tietä ei ole aurattu talvella 2025-2026. Tie ei siten ole ollut talvisin kuljettavissa muilla kuin lumessa kulkemiseen soveltuvilla ajoneuvoilla. Tien käyttäminen tampparilla tai ladun vetäminen siihen ei ole loukannut [REDACTED] ja [REDACTED] omistaman kiinteistön rasiteoikeutta. Rasitetietä voi rasitetun

kiinteistön eli seurakunnan hyväksynnällä käyttää kuka tahansa, kunhan se ei häiritse oikeutetun kiinteistön eli [REDACTED] ja [REDACTED] tienkäyttöä. [REDACTED] ja [REDACTED] tienkäytön kannalta ei ole voinut olla merkitystä sillä, että avaraamattomalla tieosuudella on ajettu muutamia kertoja tampparilla.

Yksittäisten henkilöiden mahdollinen omatoiminen ajaminen keskeneräisellä reitillä ei osoita, että kunta olisi avannut tieosuuden tai antanut luvan sen käyttämiseen moottorikelkkailureittinä.

3.8. Tieoikeuden ja moottorikelkkailureitin yhteensovittaminen

Pikku Näätäpalon metsätien kohdalle ei ole perustettu virallista moottorikelkkailureittiä. Maastoliikennelain virallista moottorikelkkailureittiä koskevat liikennesäännöt eivät tämän vuoksi tällä hetkellä rajoita tieosakkaiden tienkäyttöä.

Reittisuunnitelmaa koskevassa menettelyssä ja reittitoimituksessa ratkaistaan, voidaanko reitti sijoittaa tiealueelle estämättä tai olennaisesti vaikeuttamatta tieoikeuden käyttöä. Jos oikeuksia ei voida sovittaa yhteen, reitti rakennetaan tien viereen toimituksessa osoitettavaan paikkaan. [REDACTED] ja [REDACTED] kulkuoikeus Näätäoja-kiinteistölle turvataan kummassakin vaihtoehdossa.

3.9. Väitetty hallinnan loukkaus

Kunta ei ole ottanut Pikku Näätäpalon metsätietä tai [REDACTED] ja [REDACTED] tieoikeutta hallintaansa. Tietä ei ole suljettu, [REDACTED] ja [REDACTED] kulkua ei ole estetty eikä tieoikeuden käyttämistä ole rajoitettu. Tiealueella ei ole tehty reittiin liittyviä maanrakennustöitä tai rakennettu kiinteitä rakenteita. Tältä osin viitataan edellä kappaleessa 3.7. mainittuun.

Syksyllä 2026 virheellisesti pystytetyt opasviitat on poistettu. Opasteiden tilapäinen sijoittaminen ei estänyt tien käyttöä eikä merkinnyt tien hallintaan ottamista. Myöskään seurakunnan alueen rakennustöihin liittynyt tilapäinen, maanomistajan luvalla tapahtunut työmaaliikenne ei ole merkinnyt tiealueen ottamista kunnan hallintaan.

Näillä tosiseikoilla ei ole perusteita katsoa, että kunta olisi syylistynyt rikoslain 28 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun hallinnan loukkaukseen.

3.10. Hankkeen rahoituskelpoisuus

Kunta on tietoinen siitä, että hankkeessa on noudatettava lainsäädäntöä ja rahoituspäätöksen ehtoja. Kunnanhallitus hyväksyi 4.3.2024 §:ssä 51 hankesuunnitelman ja päätti hakea hankkeelle JTF-tukea Lapin liitolta. Tuki on myönnetty kunnalle.

Kunnan tiedossa ei ole rahoittajan kannanottoa tai perustetta, jonka mukaan hanke olisi menettänyt tai olisi menettämässä rahoituskelpoisuutensa. Reittisuunnitelma käsitellään toimivaltaisessa viranomaisessa ja pysyvät käyttöoikeudet perustetaan reittitoimituksessa ennen selvityspyynnön kohteena olevan osuuden rakentamista ja avaamista.

3.11. Kunnan sisäinen valvonta

■ ja ■ väitteet on saatettu kunnan johdon ja teknisen toimialan tietoon. Kunta on selvittänyt reitin rakentamistilanteen, tieoikeuksien huomioon ottamisen, lupamenettelyjen vaiheen ja hanketta koskevan tiedottamisen.

Selvityksen perusteella virheellisesti pystytetyt opasteet ja virheellisen tiedon sisältänyt sosiaalisen median julkaisu on poistettu. Kyseisen tieosuuden rakentaminen on jätetty odottamaan reittitoimituksen päättymistä, eikä reittiä avata ennen kuin sen viimeiset osuudet voidaan rakentaa toimituksessa ratkaistuun paikkaan.

Kunta katsoo, että tekninen johtaja ei ole ■ ja ■ väittämällä tavalla antanut virheellistä tietoa kunnanvaltuuston kokouksessa 14.9.2026 tai muutoinkaan.

4. Vastaus esitettyihin vaatimuksiin

4.1. Reitin ylläpidon ja tiealueen käytön keskeyttäminen sekä rakenteiden poistaminen

Kunta ei hyväksy vaatimuksen lähtökohtana olevaa väitettä tiealueen luvattomasta hallinnasta tai ylläpidosta reittinä. Kunta toteaa kuitenkin selvyiden vuoksi seuraavaa:

- kyseessä olevaa tieosuutta ei ole otettu käyttöön monitoimi- tai moottorikelkkailureittinä;
- osuutta ei lanata tai muutoin ylläpidetä reittinä ennen reittitoimitusta ja reitin virallista käyttöönottoa;
- tieosuudelle virheellisesti pystytetyt opasviitat on poistettu;
- tiealueella ei ole muita kunnan tiedossa olevia reittiin kuuluvia rakenteita;
- osuutta ei rakenneta ennen kuin reitin sijainti on ratkaistu reittitoimituksessa;
- kunta ei estä eikä rajoita ■ ja ■ tieoikeuden mukaista kulkemista Näätäoja-kiinteistölle.

Vaatimus ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

4.2. Uusien reittihankkeiden jäädyttäminen

Kunta ei hyväksy vaatimusta muiden liitännäis- ja kelkkailureittihankkeiden yleisestä keskeyttämisestä. Kunkin hankkeen lainmukaisuus, vaikutukset ja toteuttamisedellytykset arvioidaan sitä koskevassa suunnittelu-, kuulemis- ja päätöksentekomenettelyssä.

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojelu on julkaissut kuulutuksen moottorikelkkareittisuunnitelmasta 10.7-27.7.2026 ja muistutukset ja mielipiteet oli toimitettava kirjallisesti 27.7.2026 mennessä osoitteella Rovaniemen kaupunki, Ympäristövalvonta, Mäntyvaarantie 2, 96100 Rovaniemi tai sähköpostitse kirjaamo@rovaniemi.fi.

Honkivaaran monitoimireitti-moottorikelkkailureittiä koskevat muistutukset käsittelee reittisuunnitelman hyväksymisestä vastaava ympäristönsuojeluviranomainen. Hankkeen suunnittelun jatkaminen ei anna kunnalle oikeutta käyttää Pikku Näätäpalon metsätietä seurakunnan kanssa tehtyä sopimusta laajemmasti eikä ratkaise nyt kysymyksessä olevan osuuden sijaintia.

Kunta ei rakenna tai avaa selvityspyynnön kohteena olevaa osuutta ennen kuin sen sijainti ja käyttöoikeudet on ratkaistu lainmukaisessa menettelyssä. Muiden reittihankkeiden yleiselle jäädyttämiselle ei ole oikeudellista tai muutakaan perustetta.

5. Asian jatkokäsittely

Kelkkareittisuunnitelma on Rovaniemen ympäristöviranomaisen käsittelyssä syksyllä 2026. Reittisuunnitelmaan asianosaiset ovat voineet jättää muistutukset ja mielipiteet Rovaniemen kaupungin ympäristöviranomaiselle. [REDACTED] ja [REDACTED] on tieoikeuden haltijoina mahdollisuus esittää näkemyksensä reitin sijoittamisesta ja siitä mahdollisesti aiheutuvista haitoista hyväksymisestä vastaaville viranomaisille. Reittisuunnitelman hyväksymisen ja lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen kunta hakee maanmittauslaitokselta reittitoimitusta ja maanmittauslaitos kutsuu osalliset toimitukseen.

Ranua 2.11.2026

kunnanhallitus